

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascési proficere cupientium utilitatem ac
subsídium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

Caput IV. De Contemplatione & cognitione Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

tâque adedè diligentîâ ac reverentiâ peragenda, cum
rè homines nos, quid oremus, sicut oportet, ne
mus; qui autem scrutatur corda, sciat, quid desit
Spiritus, quia secundùm DEUM postulat; atq;
dedè Breviarium & alij similes libelli sint quasi
nes à S. Spiritu compositæ, & dictatæ; si ergo
ceptor summo opere dolet, si oratio ab ipso magis
bore composita, non ea, quâ decet, membrorum
vocis moderatione decentiâque recitetur; quæ
magis displicebit Spiritui Sancto, si orationes
dictatæ oscitanter, & parùm decorè persolvantur.

C A P U T I V.

DE CONTEMPLATIONE ET COGNITIONE DEI.

I. Est divinarum perfectionum & attributorum
intuitiva cognitio; quæ ut facilius obtineatur, quatuor
de illa bene consideranda sunt Ascetæ, de quibus
Natura, Materia, Instrumenta, Effectus; de quibus
fusiùs agunt Scriptores, sed hoc loco breviter
xat indicanda sunt, quæ magis necessaria sunt
nam reliqua magis experientia, quàm multis præ
addiscuntur.

II. Naturam itaque Contemplationis quæ
tinet, Communis omnium, inquit P. Hugo Rossetus
3. c. 26. sect. 1. qui de contemplandi actu sententiam
sensus est, nomen hoc pressè ac propriè indicare
dam rationem res sibi objectas fixè inspiciendi,
intimè velis penetrare; sic enim oculorum sententiam
fectè aliquid cognoscimus, quando omnibus alijs
ctis uni illi totam visus aciem intendimus.

quidem etiam liberales scientiæ suas contemplationes, sed à quibus hæc, de qua hîc agitur, contemplatio multum distinguitur, cùm hæc sit verus actus Religionis, atque in modum Orationis ad DEUM, Cælestisque dirigatur, quam proinde aliqui sic definiunt: *Est liber, perspicax, & certus intuitus DEI ac rerum cælestium admirationem afferens, in amorem desinens, atque ex amore procedens.* Unde rectè colligit S. Thomas 2. 2. q. 180. a. 7. licet vita contemplativa principaliter in intellectu consistat, principium tamen in affectu habere, in quantum videlicet aliquis ex caritate ad DEI contemplationem incitatur, iterumque desinere in amorem, dum scilicet aliquis in visione rei amatae delectatur, & ista delectatio rei visæ ampliùs excitat amorem. Quam ob causam contemplatio DEI omni virtuti & studiosæ actioni præponitur, eò quòd in vera caritate omnium virtutum forma, & meritum origine terminetur; per quam terminationem etiam à Meditatione distinguitur, eò quòd Meditatio quærat duntaxat veritatem, Contemplatio verò in veritate reperta dulciter requiescat, & inhæreat. Unde meditatio est velut pes ambulans ad veritatem, Contemplatio autem velut oculus intuens eam. Meditatio videt DEUM velut in pictura, Contemplatio velut vivam pulchritudinem intuetur, atque adeò longè celerius & efficacius mentem à rebus creatis abstrahit, atque in DEUM per pretiosam æstimationem convertit. Porro duplex communiter, ab Ascetis Contemplatio assignatur, infusa scilicet, & acquisita, quarum illa à solo DEO ortum habet, ideòque non clariorem duntaxat intelligentiam rei contemplatæ tribuit, sed etiam ardentiorum amorem, majorèmq;

suavitatem in voluntate excitat, quàm acquiritur, pote quæ, sicut humano labore ac industria con- ratur, ita plerumque etiam non tam potenter & viter afficit, quemadmodum contemplatio infu-

III. Materia Contemplationis multiplex natur, quæ tamen ad sex ferè capita revocatur, 1. ad DEUM, ejusque attributa ac perfectiones, Christum, ejusque infinitas perfectiones, Vitam, sionem, ac Mortem. 3. Ad Patriam cœlestem, que Incolas, & gaudia, quæ ibidem reperiuntur. Ad Statum Ecclesiæ militantis, ejusque administrationem, ac protectionem. 5. Ad Mundum visibilem, omnèsque res creatas in eo contentas, tenus multitudine, magnitudine, & pulchritudine. Magnificentiam, Majestatem, Sapientiam, aliàsque tributa DEI manifestant. 6. Ad nos ipsos, quæ secundùm supernaturalia, quàm naturalia dona & rationes spectatos. Ex quibus omnibus objectis cile patet, hanc viam non habere propriam Contemplationis materiam, sed omnibus reliquis visis communem, atque adeò in solo modo consideranda ferre, dum scilicet via purgativa reflexionem ad proprios defectus cum studio emendationis; illiusque virtutum exercitium, Christi que imitationem. Unitiva verò sapientiam ad Caritatis dulcedinem adducentem, ut loquitur S. Bonaventura de parv. in prædictorum objectorum consideratione inter-

IV. Instrumenta quoque Contemplationis ria assignantur, sed duplicis præcipuè generis, remota scilicet, & propinqua, Remota censentur accurata Materiæ contemplandæ præparatio cum præparatis fructus & affectuum inde eliciendorum, facilitas

currendi & affectus eliciendi, lectio libellorum Asce-
 ticorum, silentium & solitudo strictior, corporis per
 pœnitentiæ opera castigatio, moderatio occupationum
 in studijs vel alijs laboribus, temperantia in victu &
 somno sensuum diligens custodia, & reliqua terrena-
 rum delectationum cautela. Propinqua instrumen-
 ta præcipuè censentur *puritas intentionis*, quâ solum
 DEI beneplacitum semper quæratur; & *puritas af-
 fectionis*, quâ totus amor in DEUM dirigatur. Ad
 quam puritatem non modicè conferet, inquit S. Aug.
 l. c. si gradatio, quâ ad dilectionem pervenitur à S.
 Bonaventura p. 3. de bon. parv. assignata bene perpen-
 datur, nempe quòd 1. per meditationem acquiratur
 spiritualitas, & suavitas cognitionum, & affectuum.
 2. Sequatur gaudium spirituale. 3. Nascatur avidi-
 tas seu sitis, qualem S. Scriptura per sitim cervorum
 exprimit. 4. Ex appetitu oriatur tœdium rerum ter-
 renarum, aliorumque impedimentorum à progressu
 in perfectione retardantium. 5. Mentem invadat
 sancta amentia, quâ mavult quis omnes molestias sub-
 ire, quàm divinorum gultum deserere. 6. Crescat
 fiducia, favores & auxilia varia impetrandi. 7. Opta-
 tissima mentis tranquillitas succedat, quâ homo con-
 tra quaslibet perturbationes solidatur, ut neque cupi-
 ditate, neque timore in diversa rapiatur, velut olim
 in arca Noë inclusi. *Sic itur*, inquit D. Bonaventu-
 ra l. c. *ad caritatem, cuius profectus omnis boni comple-
 mentum inducit. In tranquillitate est pacis multitu-
 do, & quasi finis quietis nostræ quam Dominus Disci-
 pulis promisit.*

V. Fructus denique Contemplationis idem S.
 Bonaventura breviter sequentibus verbis in Itin. c. 24.
 P 4 expressit:

expressit: *Summum in terris beneficium, quod conferri possit, contemplatio est. Habet enim perfectissimas & supremas delectationes; habet quædam quædam virtutes, dona, beatitudines, & fructus Spiritus Sancti: habet ultimam Spiritus creati unionem, adeoque divinam unionem, tantò felicior, & immediatior: Habet familiaritatem amicis Cælitibus: habet pacem cordis, quæ per somniphoram explicari solet, habet claritatem ex æternæ sapientia participatione, sicut S. Benedictus ex unius radio totum ante oculos Mundum adductum vidit simul animam S. Germani in Cælum ferri, mirè delectabilem refectioem, cuius abundantia rati comparatur: habet cum Cæli Rege, & beatorum Hierusalem Inhabitatoribus conversationem, qualem DEO Moyses expertus est; habet semper florentiam ob affectuum à terrenis elevationem: habet per novos caritatis stimulos sicut focus flammis caritatis habet secreti fidem, quia audit verba, quæ nescit qui. Alij eandem arbori, quam olim S. Joannes vidit in Apocalypsi sua, comparant duodecim fructuum afferenti, qui sunt, 1. Defectuum correctio. 2. Iniquitatum extirpatio. 3. Affectuum ordinatio. 4. Proprii iudicii & voluntatis abnegatio. 5. Tentationum victoria. 6. Virtutum augmentatio. 7. Operum quotidianorum perfectio. 8. Intentionis reformationis. 9. Sensuum interiorum & exteriorum custodia. 10. Tribulationum generosa exantlatio. 11. Pacis tranquillitatis fruitio. 12. Proximi per bona exempla & doctrinas ædificatio.*

VI. Ex quibus omnibus hæcenus dictis præter nunc Contemplationem, cum sit clara & quietissima

initio divinorum voluntatem ad perfectum amorem
 inflammans, ut plurimum donum perfectorum esse,
 qui vitijs extinctis & virtutibus acquisitis atque amore
 DEI magno condecoratis, eam mentis tranquillita-
 tem habent, quâ possint mentis obtutum in DEO fi-
 gere, & tanquam ligna arida suavissimè igne divini a-
 moris ardere. Hoc tamen non obstante, neminem,
 ut notat P. Hugo Roth p. 3. c. 26. sect. 1. tam simpli-
 cem esse ac rudem, quin ad contemplationis culmen
 emergere possit, modò ab initio per faciliores discursu-
 m & affectuum vias incedat, & sic impleat, quod
 Christus Matth. 7. dixit: *Quarite* (per discursum) &
invenietis. Petite (ardentia suspiria eliciendo) &
accipietis: pulsate (per intensiores affectus instando)
 & *aperietur vobis:*

CAPUT V.

DE AMICITIA.

I. Est juxta S. Thomam 2. 2. q. 23. ar. 1. amor
 mutuae benevolentiae super aliqua communicatione
 fundatus. Vel juxta S. Augustinum ep. 45. magis
 accommodatè ad amicitiam hominis cum DEO, est
 omnium humanarum, divinarumque rerum cum be-
 nevolentia & caritate summa consensio. Porro de
 amicitia duo praecipuè Ascetae sunt notanda.

II. Primum est, ut sciat, quænam potissimum
 Amicitia quaerenda & conservanda sit, ea scilicet, de
 qua pius Asceta sic loquitur: Sine Amico non potes
 bene vivere, & si JESUS non fuerit tibi praeter omnibus
 amicus, eris nimis tristis & desolatus. Ob binam
 autem causam hic praeter cæteris in amicum est eligen-
 dus.